საქართველოს ძლიერებას გაუმარჯოს!

ლეჩხუმი

გაზეთი გამოდის 1933 წლიდან

რაიონის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

№43 (6589) 4 ნოემბერი ხუთშაბათი 1993 წელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შემოდგომაა

შემოდგომაა, ცრემლიანი, ტკივილიანი, სისხლიანი შემოდგომა. გულდამძიმებული მეურნე მიწას ჩაჰყურებს და იწევს მოსავალს გულმოდგინედ, რამეთუ დღეს როგორც არასდროს, ისე უჭირს საქართველოს უჭირს ქართველ კაცს. მუშაკაცის ნაოფლარი ახლა არა მარტო საკუთარი ოჯახის და მონაგარის ულუფა იქნება, არამედ იმ მოძმესაც უნდა უწილადოს, რომელიც საკუთარ სამშობლოში ლტოლვილად იქცა, მის ნაშრომ-ნაოფლარს მტერი და დუშმანი დაეპატრონა და თავად უსახლკაროდ, ულუკმაპუროდ, შიშველ-ტიტველი მიმოიფანტა მთელს საქართველოში, ჩვენი იმედი და თანადგომა თუ გადაარჩენს მათ.

გაუბედურებულ, უმართავ სახელმწიფოში ნგრევისა და შუღლის, ძმათა კვლის გარდა ვერას ვხედავთ. და ისევ ჩვენი გულმართალი, გონიერი, გამრჯე კაცის მარჯვენასა და გულის სითბოზეა დამოკიდებული ქვეყნის გადარჩენა.

და შრომობს ლეჩხუმელი გლეხკაცი, იღებს წლევანდელ მწირ მოსავალს და ცრემლს და კვნესას აყოლებს.

სიცივეები დაიჭირა, ლამით ყინავს. მოსავლის კარგა ნაწილი ჯერ კიდევ დაუბინავებელია. მეურნე კაცს ჩვენგან არ ესწავლება დროის ყადრი და წინსაკეთებელი, მაგრამ სინოპტიკოსების ცნობით, შეიძლება მალე დაგვიზამთრდეს. ამიტომ ახლა ყოველი დარიანი დღე და საათი შესაშურია, რომ გარეთ არ დაგვრჩეს არც ერთი მარცვალი, არც ერთი მტევანი, ერთი კილოგრამი ხილი, ზვრები და ბაღები კი დაუკრეფავია ბევრგან, ერთი გაავდარებაც და ნამდვილი ზამთარი გვესტუმრება. ახლა სოფლად მცხოვრებმა ყველა ოჯახმა, სტუმარმაც კი ყველაფერი უნდა იღონონ მოსავლის დროულად და საიმედოდ დაბინავებისათვის.

როგორც ჩვენთვის ცნობილია, დღეს ბევრ დაწესებულებას, საწარმოს არ აქვს ზამთრისთვის სათბობი. განსაკუთრებით ყურადღება გვმართებს საბავშვო დაწესებულებებზე. კი მართალია, საწვავი დეფიციტია, კატასტროფულად ძვირ კომერციულ ფასებში იყიდება, არც ტრანსპორტია, მაგრამ არამც და არამც არ შეიძლება ბავშვები დავტოვოთ სითბოს გარეშე, გასაცოდავებული კვების ბლოკიც კმარა. ამიტომ ადგილებზე საკრებულოებმა ყველაფერი უნდა იღონონ მათ ტერიტორიაზე არსებული სკოლისა თუ საბავშვო ბაღის შეშით უზრუნველყოფისათვის.

ღვთის წყალობით სოფლად მომრავლდა მამა-პაპური ხარი, არავინ დაგვამადლის, მხოლოდ მთავარია გულით მოვეკიდოთ საქმეს, გულით მოვეკიდოთ ჩვენი შვილების და მომავლის ჯანმრთელობა-სიცოცხლეს.

შემოდგომაა, ცივი, ცრემლიან-ტკივილიანი შემოდგომა. გაჭირვება, უბედურება, სისხლი და ცრემლი კმარა. ის მაინც დავაბინაოთ, რაც მოწეულია.

ასე ამბობენ დიდი ფილოსოფოსები

„...მე მზადა ვარ აქტიური მონაწილეობა მივიღო განმათავისუფლებელ მოძრაობაში, რადგან მესმის, რომ სანამ დამოუკიდებლობას ვერ მივაღწევთ, ვერ დავინახავთ რეალობას, ვერ გავიგებთ ჩვენს თავს. მარტო ამისთვისაც საჭიროა დამოუკიდებლობა. სხვათა შორის სწორედ ასე ფიქრობდა განდი! მას საკუთარი ერის დიდი იმედი არა ჰქონდა და გარკვეულ პატივს სცემდა ინგლისურ ადმინისტრაციას. მე ამ უკანასკნელს სრულიად არ ვადარებ რუსულ ადმინისტრაციას, ის ისეთივე იდიოტია და უნიჭო, როგორც ჩვენი, ქართული ადმინისტრაცია. მაგრამ ამ შემთხვევაში განდის აზრია საინტერესო, იგი თვლიდა: განთავისუფლების შედეგად პატიოსანი ინგლისელი იმპერიალისტისა და ადმინისტრატორის მაგიერ გვეყოლება საკუთარი გარყვნილი და კორუმპირებული ადმინისტრაცია. დე იყოს ასე, განთავისუფლება აბსოლუტური ამოცანაა და ერთ რამეს მაინც მივაღწევთ: ჩვენს თავს დავინახავთ, სანამ არ განვთავისუფლებულვართ, მხოლოდ იმას ვხედავთ, რომ ინგლისელი ცუდია და უნდა განვთავისუფლდეთ. ხოლო, როცა განვთავისუფლდებით და ყველაფერი ჩავარდება საკუთარი კორუმპირებული, ეგოისტი ინდოელი ადმინისტრატორის ხელში, მაშინ უკვე გარეთ კი აღარ დავუწყებთ მტერს ძებნას, არამედ ჩვენს შიგნით დავინახავთ მას და მივხვდებით რა არის გასაკეთებელი“.

ეს სიტყვები მერაბ მამარდაშვილს ეკუთვნის—ჩვენი დროის უდიდეს ფილოსოფოსს (სხვათაშორის, მასვე აქვს ნათქვამი, რომ დემოკრატიისთვის ვერ მოემზადები, დემოკრატიას ისე ვერ ისწავლი, თუ მისი შენება არ დაიწყე).

იმდენად მაინც ხომ განვთავისუფლდით, გარეთ რომ აღარ ვეძიოთ მტერი (საქმენი რა ჭირს), ხომ დავინახეთ იგი ჩვენშივე (საკმარისზე მეტიც), მაშ, რაღა გვიშლის ხელს დავინახოთ მთავარი—რა არის გასაკეთებელი?!

თუ ესეც არ დავინახეთ, სულ ამაოდ ჩაივლის ყველაფერი—დაღვრილი სისხლი და დახარჯული მოწოდებები თავისუფლებისაკენ.

ჰოდა, ბარემ ესეც დავინახოთ—

რა არის გასაკეთებელი, რომ მოვიპოვოთ ჭეშმარიტი თავისუფლება, შევქმნათ ჭეშმარიტად დემოკრატიული, ჭეშმარიტად ქრისტიანული ჭეშმარიტად ქართული საქართველო?!

რა უნდა გავაკეთოთ, რომ ბოლოსდაბოლოს ერი გზად არჩეს?

რა თქმა უნდა, ამის მიხვედრაა ყველაზე ძნელი, თორემ მტრის დანახვას რა უნდა, ძნელია, ზოგჯერ შეუძლებელიც კი ჩანს, მაგრამ პოლიტიკოსობა ხომ შეუძლებლის შესაძლებლად ქცევის ხელოვნებაა.

მაშ, დავინახოთ, რა უნდა ვაკეთოთ.

რეცეპტი არ არსებობს, გზა კი ერთია—დავიწყოთ შენება. თუ არ დაიწყე, ვერ ააშენებ—ყოველ შემთხვევაში დიდი ფილოსოფოსები ასე ამბობენ.

ია ხმელიძე.

ბიზნესი

ახალი სამსახური: იმედიც კარგია

ბიზნესმენი საქმიან კაცს ნიშნავს, ეს ის კაცია, რომელიც ისეთ საქმიანობას ეწევა, რაც ქვეყნის ეკონომიკის გაჯანსაღებაში თავის წვლილს შეატანინებს და პირველ რიგში პირადი კი არა, მომხმარებლის ინტერესები ამოძრავებს. ნამდვილი ბიზნესი არ აძლევს მას საშუალებას მხოლოდ პირადულზე იზრუნოს. სანთლით ვეძებთ ასეთ კაცს რაიონში რომ თუ ასე უცებ არა, სამომავლოდ მაინც გაჩნდეს რაიმე იმედი სიღარიბიდან თავის დასაღწევად.

დიდი ხანი არაა, რაც ახალი სამსახური გაჩნდა—დასავლეთ საქართველოს ეკონომიკური გაერთიანების საკოორდინაციო საბჭო და მისი წარმომადგენელი ცაგერის რაიონში მურად მიქაძე გახლავთ, წარმომადგენლობა რაიონული საკრებულოს პირველი სართულის ორ პატარა ოთახში მოთავსდა.

სულ ორი თვეა, რაც ეს წარმომადგენლობა ფუნქციონირებს ცაგერში. ვფიქრობთ, ინტერესმოკლებული არ იქნება მკითხველისთვის ამ სპეცსამსახურის დანიშნულება და კონკრეტული საქმიანობა. გთავაზობთ მ. მიქაძესთან საუბარს.

საკოორდინაციო საბჭოს შტაბ-ბინა ქალაქ ქუთაისშია, მისი თავმჯდომარეა რამაზ შოთას ძე მხეიძე. სხვა მნიშვნელოვან საქმიანობასთან ერთად საბჭოს საზრუნავი დასავლეთ საქართველოს ეკონომიკური რეზერვების ამოქმედება და დანიშნულებისამებრ გამოყენებაა, ბარტერული გაცვლისთვის საერთო სახალხო თუ კერძო მფლობელობაში არსებული პროდუქტების შერჩევა, მიღება ტრანსპორტირება და გასაღებაა, ტურისტული მომსახურება როგორც რესპუბლიკის ფარგლებში, ასევე საზღვარგარეთ.

სულ ორი თვეა, რაც ჩვენი სამსახური არსებობს და უკვე გადავდგით კონკრეტული ნაბიჯები, უკვე გაკეთდა ბარტერული გაცვლა ხორცისა პურის ფქვილზე, კერძო პირებისაგან მიღებული იქნა 5 ტონა ხორცი, რომლის სანაცვლოდ შემოტანილ იქნა 24 ტონა პურის ფქვილი, რომელიც დაურიგდა ხორცის მომწოდებელ პირებს.

ახლა კი ვაწარმოებთ ვაშლის გაცვლას შაქარზე. თუ კი ვინმეს სურვილი ექნება, ყოველ 10 კილოგრამ ვაშლში შემოვიტანთ

(დასასრული მე—2 გვერდზე)

ლტოლვილთა სახელით

ლეჩხუმმა ყველაფერი მოგვცა

ცაგერში აფხაზეთიდან ლტოლვილთა რიცხვი მატულობს. გზებზე ნაწვალებ მშიერ, შეშინებულ ხალხს ამშვიდებენ და აპურებენ, რაც მთავარია აიმედებენ. რაიონის საკრებულოს გამგეობის თავმჯდომარეს ბატონ აკაკი პირველს, ამ ყოვლად კეთილ, შემცოდე ადამიანს საზრუნავად გაუხდია ჩვენზე ყურადღება. გამგეობაში სპეციალურად მსჯელობენ ლტოლვილთა ყოფა-ცხოვრების საკითხებზე, ქართული მიწიდან, საკუთარი კერიდან გამორეკილ და სვანეთის უღელტეხილებით ლეჩხუმში ჩამოსულ ხალხს იცოდებენ და შეუძლებელს იძლებენ, ეხმარებიან. ვინ იცის, რამდენი ჩაკვდა და ჩალპა იმ ხეობებში, იღბლად კარგი ამინდები დაიჭირა, თორემ მესამედიც ვერ ჩამოაღწევდა აქამდე.

გზებზე, ასე წვალებით საქონელს რომ მორეკავდნენ, ადამიანებს, რომ იქ აფხაზებისათვის ვერ გაიმეტეს დასატოვებლად, დახმარების მაგივრად მუსულმანები კი არა, ქართულ ენაზე მოსაუბრე ქრისტიანები ავტომატებით ხვდებოდნენ და ართმევდნენ. თუ ვინმე წინ აღუდგებოდათ, სასიკვდილოდ იმეტებდნენ. ჰოდა ასეთ დროს აფხაზებსა და ჩეჩნებზე რაღა გვაქვს სათქმელი. რამდენი გაძარცვეს ჭუბერში ჩაღწეულებიც.

...და გულკეთილმა ლეჩხუმმა, ყველამ—ქალმა და კაცმა გულთან მიიტანეს ჩვენი გასაჭირი და ყოველნაირად ცდილობენ ლტოლვილთა ყოფის გაუმჯობესებას.

(დასასრული მე—3 გვერდზე)

ახალი სამსახური: იმედიც კარგია

(დასასრული).

და მივცემთ 1 კილოგრამ შაქარს, ამ დროს კერძო პირი არ ფიქრობს ტრანსპორტზე, ვალის გადახდევა—რეალიზაციაზე, მაქ[illegible]ის შოვნაზე. ყველაფერს გავუკეთებთ ჩვენ, ჩვენივე ხარჯებით, ასე რომ ვფიქრობთ ხელსაყრელი გარიგებაა.

ბარტერული გაცვლის მიზნით ასევე ვღებულობთ [illegible]ჯახურ მეურნეობაში ნაწარმოებ ნებისმიერ სასურსათო პროდუქტს; თაფლს, კომშს, კაკალს, ტყის პროდუქტებს—ზღმარტლი, ასკილი. შეგვიძლია კერძო პირებისაგან ნებისმიერ დროს მივიღოთ ხორცი, მართალია, ფასები არასტაბილურია, მაგრამ დროის შესაბამისად გავცვლით. შეგვიძლია თანხების მაგიერ მივცეთ ნებისმიერი სახის სასურსათო პროდუქტი, სამეურნეო თუ საგა[illegible]ხტერიო საქონელი. ვღებულობთ შეკვეთებს სარემონტო სამუშაოებზე, ტრანსპორტით მომსახურებაზე, ამჟამად გასარემონტებლად აღებული გვაქვს სამხედრო კომისარიატის შენობა.

აღნიშნულ ეკონომიკურ გაერთიანებასთან გავხსენით შეზღუდული პასუხისმგებლობის საწარმო სახელწოდებით—„რემი და კომპანია". მკითხველმა უნდა იცოდეს, რომ აღნიშნული ფირმა რაიონის მოსახლეობას მიაწოდებს სხვადასხვა საქონელს საბაზრო ფასებთან შედარებით იაფად და მხოლოდ წინასწარი შეკვეთის საფუძველზე. ვთქვათ, ერთ ან რამდენიმე ოჯახს სურვილი აქვს შეიძინოს მინი ტრაქტორი. ფირმა წინასწარ მიიღებს შეკვეთას რაოდენობაზე, მარკაზე, ფასზე ან გასაცვლელ პროდუქტზე. მოხდება შეთანხმება, გაფორმდება ურთიერთხელშეკრულება, რომლის საფუძველზე ვივალდებულებთ მის შემოტანას და გაცემას.

ბანკში უკვე გავხსენით ანგარიში, შემოსული თანხა იმოძრავებს. ამჟამად შეგვიძლია დახმარება გავიღოთ ლტოლვილებზე 500 ათასი მანეთის ოდენობით და სხვადასხვა საქველმოქმედო საქმიანობას მოვკიდოთ ხელი.

• • •

მკითხველი დაგვეთანხმება, საუბარი და პერსპექტივა ერთობ იმედისმომცემია, სიკეთეზე, ქველმოქმედებაზე მიუთითებს. რეალობას კი საქმე და მომავალი გვიჩვენებს. ღმერთმა ხელი მოუმართოს ყველას, ვინც ადამიანთა გასაცოდავებული სოციალური ყოფითაა დაფიქრებული და ეძებს გზებს მათი სიღარიბე—უიმედობიდან გამოსაყვანად.

ომი და ბედი კაცისა

[illegible]

ომი ომია და რაც უფრო უაზროა ის, მით უფრო არაფრად უღირს ჭეშმარიტი ფასეულობები, იგი დაუნდობლად სპობს ყოველგვარ ღირებულს—ადამიანის სიცოცხლეს, ღირსებას და პატივს. იგი მყისიერად ცვლის, ყირაზე აყენებს ცხოვრებას, ზოგჯერ ლაჩარსაც კი გმირად აქცევს, ხოლო გმირს, პირიქით, ლაფში ამოსვრის. ომს ყველაფერი შეუძლია...

ამ წერილის ავტორიც ომის მსხვერპლია...

გაუგებრობის მსხვერპლი

ანუ ხმები და მწარე სინამდვილე

1993 წლის 16—20 მარტი საქართველოს მთლიანობისათვის ბრძოლის მნიშვნელოვანი დღეებია, რომელიც დიდად სამწუხაროდ, არ იქნა გამოყენებული წინსვლისთვის, მაგრამ ეს განსჯის სხვა მომენტია. მე კი უნდა მოგითხროთ, რა ორომტრიალში ჩავვარდი, როგორ გავრცელდა ყალბი ხმები და უგუნურთა წყალობით მოვინათლე „მოღალატედ".

მწარე სინამდვილე კი ასეთია: 15—16 მარტის ღამით აფსუებმა (ვიხმარობ სიტყვა აფსუა, იმიტომ, რომ ეს სიტყვა ზუსტად გადმოსცემს მათ ტომობრივ სახელწოდებას) დაქირავებულ თავდამსხმელებთან ერთად საკმაოდ ძლიერი შემოტევა განახორციელეს მდინარე გუმისთის გასწვრივ და სოფელ აჩადარაზეც, სადაც მე ვცხოვრობ უკანასკნელი ოთხი წელია. ჩვენმა მძიმე იარაღმა მათ ძლიერი დარტყმები აგემა. როგორც ჩანს, აფსუები პლ[illegible]ს დაქირავებულნი, ცალკეულმა რაზმებმა შეძლეს მდინარე გუმისთაზე გადმოსვლა (ზოგიერთი ჩვენი დოყლაპიების გამო). მაგრამ ჩვენების დარტყმების შედეგად ისინი იხევდნენ უკან. დაახლოებით დილის 5 საათზე მე გადავწყვიტე გადამერბინა ახლო მეზობელ წულაიასთან, მეკითხა, რას შვრებიან ისინი, გამოვედი პატარა ჭიშკართან, ამ დროს სოხუმის მიმართულების მხრიდან გამოჩნდა სირბილით მომავალი მებრძოლთა შეიარაღებული ჯგუფი (დაახლოებით 12—16 კაცი). ჭიშკარს გაუსწორდნენ თუ არა, ერთმა ელვისებურად მკლავში მტაცა ხელი, უცბად გამსინჯა, ხომ არ გაქვსო იარაღი, თუ გაქვს, მოგკლავთო. მე ვიყავი მხოლოდ ტანსაცმლით, შიგა ჯიბეში მქონდა ფული— 21445 მანეთი (სანკტ—პეტერბურგში ბავშვებთან გასაგზავნი და პასპორტი). მან ძალით შემაგდო ჯგუფის შუაგულში და მითხრა: წინ (რუსულად), ისინი მირბოდნენ, მიჰქონდათ საკაცე, მაიძულებდნენ მე მეზიდა, რა იყო ამ საკაცეზე ვერ გავარჩიე. ასე დაძაბვით და სიჩქარით ჩვენ მივედით სოხუმის მე—8 პოლკის ტერიტორიაზე სოფელ აჩადარაში მდინარე გუმისთის ნაპირზე, სადაც გადიოდა ბრძოლის ხაზი, ჩაიჩოქეს, მეც ჩამაჩოქეს, მიიხედეს მარჯვნივ, თითქმის ერთხმად ჩუმად წამოიძახეს: „იქ ქართველებია" და გაცილებით უფრო ჩქარა, ვიდრე ელვა, მოწყდნენ და მდინარისაკენ გაიქცნენ. მე დამტოვეს, დავრჩი სხტად. ინსტიქტურად უკან მოვიხედე და ნანგრევებში შევძვერი. აფსუების გაქცევისთანავე მარჯვენა მხრიდან გაიხსნა ავტომატების საშინელი—ინტენსიური ცეცხლი, რაც გაგრძელდა 8—10 წუთი. ძალზე შევშინდი. ცოტა მიწყნარების შემდეგ, გავძვერი იმ შენობისაკენ, საიდანაც სროლა იყო. წუთების შემდეგ გავიგონე მოკლე ქართული წინადადებები: „ბიჭო, გადაეცი, ემზარი დაჭრილია", „ელექტრონი, ელექტრონი, ჩვენ გვიჭირს, დაგვეხმარეთ! ,ემზარი დაჭრილია". მე გამიხარდა და ცოცვით იმ შენობას მივუახლოვდი, გადავძახე. ერთი გამომეხმაურა, მაგრამ მის გამოხმაურებაში იგრძნობოდა რაღაც პირქუშობა და უნდობლობა. ცოტა ხნის შემდეგ მან მიხმო და შევირბინე იმ შენობაში, რომელიც იყო ორსართულიანი შიგა კიბეებით. მეორე სართულზე იყო ოთხი ქართველი მებრძოლი, ერთს მარჯვენა მკლავი გასისხლიანებოდა, მაგრამ მაინც საბრძოლო პოზით გამოიყურებოდა. ერთი მომიახლოვდა, მომთხოვა პასპორტი, მივაწოდე და... აქედან დაიწყო გაუგებრობის და უმეცრების მთელი კასკადი. მე პასპორტში სახელი მიწერია „გუძბა". როგორც კი მან წაიკითხა ეს სახელი, ბრაზით წამოიძახა: აფხაზი ხარ? შენი დედა! მოიწადინა ფეხის დარტყმა, განაგრძო ჩემი ჩხრეკა, ფული ამომიღო, მიითვისა, პასპორტი მეორეს გადასცა: ვიღაც აფხაზია, თუ ჯანდაბა. ჩემს ახსნა—განმარტებას არ უსმენენ (ამ დროს ისმის მძიმე არტილერიის მძლავრი ხმა) მიმაგდეს (ავტომატის მოღერებით) კუთხეში, გამხადეს ფეხსაცმელი და განაგრძეს სამხედრო საქმიანობა. ცოტა ხნის შემდეგ სახლს თავს დაესხა მტრის პატარა რაზმი (10—12 კაცი.) ურთიერთ შეტაკებისას დაიღუპა აფსუების ორი კაცი და ჩვენების—საშველად მოსული ორი მებრძოლი პირველ სართულზე. აფსუების ჯგუფი გამაგრდა პირველ სართულზე. ჩვენი ბიჭების ერთმა მეთაურმა მათ მიმართა ულტიმატუმით, ან დაგვნებდით, ან გაგანადგურებთო (მაღლიდან ყუმბარებით...). ისინი დათანხმდნენ, იარაღი დაყარეს, ჩვენები ზემოდან ქვემოთ ჩავიდნენ (მეც ნება დამრთეს (ზიზღის გამომეტყველებით). ჩვენი მეთაურის წინადადებით აფსუებმა თავისი ორი მკვდარი წაიყვანეს ხიდისაკენ (მეთაურთან ერთად თეთრი დროშით). ცოტა ხნის შემდეგ დაბრუნდნენ, დარჩენილებმა გამოიძახეს მანქანა, რომელიც მოვიდა 35—40 წუთის შემდეგ, ჩვენი მკვდრები მანქანაზე დავტვირთეთ, აფსუები და მეც (მათ მიმატმასნეს) მანქანაზე დაგვსვეს და წამოგვიყვანეს. თვითონ ის ბიჭები, რომლებმაც მე პირველად მიმიღეს, იქ დარჩნენ. მანქანის გამყოლს ჩემზე უთხრეს: „ეს აქ მობოდიალდა, იქ შტაბში გაარკვევენო". ამით დამთავრდა ყოველგვარი ახსნა—განმარტება ჩემზე.

მიგვიყვანეს სოფელ აჩადარაში, უკვე 8—9 საათია, რუსთაველის ქუჩაზე ერთ—ერთ სახლში შეგვიყვანეს, სადაც იყვნენ ძალზე ალგზნებული ქართველი მებრძოლები. მათი მოქმედება, წამოძახილი იყო ბრბოს დონეზე. აფსუებს და მე გვცემდნენ, უკვე მოვისმინე რეპლიკები: გამყიდველი ქართველი! გინება, უაღრესად შემაძრწუნებელი სიტყვები. ჩემი მცდელობა—ამეხსნა ყველაფერი, იკარგებოდა საერთო ღრიანცელში და არავინ შეიქმნა მომსმენი და გამგები. წაგვიყვანეს სოხუმში 23—ე ბრიგადის შტაბში. შემოვიდა ბრიგადის მეთაური გენო ადამია. მან აფსუებს ერთი წინადადება უთხრა და დააპირა კარებში გასვლა. მე დავძაბე ნებისყოფა და ადამიას მოვუყევი რა და როგორ გადამხდა თავს, ვთხოვე გაერკვია ყველაფერი. მან მომისმინა და თქვა: ჩვენ შტაბში გვყავს კომპეტენტური პირნი, გაარკვევენო და წავიდა. 4—5 წუთის შემდეგ გასცეს ბრძანება, გაგვიყვანეს გარეთ , დერეფანში გრძელდებოდა შეურაცხმყოფელი წამოძახილები და მუჯლუგუნები.

ჩაგვსვეს „რაფიკში" და წაგვიყვანეს „პლა[illegible]". მანქანა გააჩერეს ზღვის ნაპირზე. [illegible] ხდებოდა ჩქარა. მე და ერთი [illegible] ვტოვეს, დანარჩენი მიაყენეს კედელთან და დახვრიტეს. მე მაგრად მომკიდა ხელი ერთმა მებრძოლმა და თქვა: ეს ჯერ ზღვაში უნდა ამოვწუპნოთ, შემდეგ დავხვრიტოთო. ვეუბნები: რატომ, შენ ხომ არაფერი არ იცი, მე ხომ ისეთი ვარ, როგორიც შენ. ამ დროს ნაპირზე სწრაფად ჩამოვიდა ოთხი ახალგაზრდა (ფორმაში), ხელი მომკიდეს, ჩამსვეს მანქანაში, წამიყვანეს სოხუმში, შინაგან საქმეთა სამინისტროში. მინისტრმა გულუამ მომისმინა, შემდეგ ჩამიყვანეს იზოლატორში, იქ ჩაატარეს დაკითხვის და დაპირისპირების პროცესი. 6 აპრილს გამომიშვეს გაწამებული და გატანჯული.

გამოსვლის შემდეგ მე ვხვდები ბევრ ნაცნობს, რომლებიც ეჭვის თვალით მიყურებს. მე მივმართავ ყველას: ნუ იქნებით უსაფუძვლო ეჭვიანნი, ნუ ებღალავთ ადამიანის სახელს და ღირსებას უსაფუძვლო ხმების ნიადაგზე, რა თქმა უნდა, ომი საშინელებაა და ბევრი რამ ხდება, მაგრამ არც ის შეიძლება ტყუილუბრალოდ ადამიანი მოღალატედ შევრაცხოთ.

აპრილის შემდეგ გადმოვედი აგუძერაში (მარტის ბრძოლების დროს დაიწვა (გაურკვეველი მიზეზებით) ჩემი მშენებარე სახლი და საცხოვრებელი). აგუძერაში მუშაობა დავიწყე მე—2 საარმიო კორპუსის საარტილერიო ნაწილში (მეთაური ჯ. ანანიძე.) ცნობილი უკანასკნელი სამშვიდობო ხელშეკრულების ვერაგული დარღვევის (აფსუების მიერ) შემდეგ დავრჩი აგუძერაში. აფსუების და მათი დაქირავებულნის შემოსვლის პროცესში იძულებული გავხდი სხვებთან ერთად თავი შემეფარებინა ტყეში. 8 ოქტომბერს აფსუებმა დამატყვევეს და რაც იქ გადამხდა, ეს არის ჩემი ბედის ტრიალის უმძაფრესი და დაუჯერებელი მომენტები, რაღაც საკვირველებით დავრჩი ცოცხალი. 19 ოქტომბერს აფსუებმა გამომიშვეს იზოლატორიდან და ორგანიზებული გამოყვანით სოხუმის ქალაქის საბჭოს შენობიდან ავტობუსით მოგვიყვანეს მდინარე ენგურის ხიდთან.

დამეწვა ყველაფერი, ჩემი პირადი საუკეთესო ბიბლიოთეკა (510 წიგნით) და სხვა. ვისაც სურვილი აქვს ჩემთან შეხმიანებისა და მორალური მხარდაჭერის, ვიმყოფები შემდეგ მისამართზე: ცაგერის რაიონი, სოფელი ჭალისთავი, ღუღუნა სალინაძის ოჯახი გუძბა (აგია) სალინაძე.

გუძბა (აგია) სალინაძე.

ცაგერი, ჭალისთავი.

1993 წ. 25—27 ოქტომბერი.

[illegible library watermark]

ფოსტა

მადლობა

დუხჭირმა დრომ ყველაფერი შეზღუდა და ადამიანს სასოწარკვეთა. დღეს ლაილაში—ღუს გზისთვის კი არა, საქართველოს დანგრეული სასიცოცხლო ტრასებისთვისაც ნაკლებად სცალიათ.

ყველასთვის ცნობილია, რომ სოფელი ღუს გზის ამ მონაკვეთს ოდითგანვე თავისი მთვლემარე ურჩხული ჰყავს მეწყრის სახით, დრო და დრო რომ შხამს ანთხევს და ულმერთოდ წალეკავს ჩვენს გზას, სწორედ ასეთი მდგომარეობა გვქონდა ამ უკანასკნელ პერიოდში და გვიჭირდა კავშირი გარე სამყაროსთან. აღარც რამ საიმედო გვეჩვენებოდა ამ კატასტროფულად გაუარესებულ დროში. მაგრამ იმედის სხივად მოგვევლინა ცაგერის საგზაო სამმართველო (უფროსი ო. გიორგობიანი, გზის ტექნიკოსი გ. გვიშიანი) და სათანადო ტექნიკის მოყვანით კეთილმოწყობილი გახადეს როგორც სოფელ ღუს, ასევე ჭილეშ—ლაილაშის სამანქანო გზა.

ეს არა მარტო გზის აღდგენაა, არამედ რწმენის, იმედის აღდგენაცაა, რომ ასეთ დაძაბულ პერიოდში ზრუნავენ მოსახლეობის კეთილდღეობისთვის.

ნ. ჩორგოლიანი.

თანამემამულენი

ნახევარი საუკუნის შემდეგ

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის 11 დამაარსებელთა შორის ერთ-ერთი იყო საყოველთაო ავტორიტეტის მქონე გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, აკადემიკოსი გიორგი სარიდანის ძე ახვლედიანი. იგი პირველი ლეჩხუმელი მეცნიერი იყო, რომელიც საქართველოს აკადემიის ნამდვილ წევრად იქნა არჩეული. ამასთან საკავშირო მეცნიერებათა აკადემიის წევრ—კორესპონდენტი იყო, საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთ—ერთი დამაარსებელი და პროფესორი, ქართული ენათმეცნიერების ერთი ფუძემდებელთაგანი.

ნახევარი საუკუნის შემდეგ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიას კიდევ ერთი ლეჩხუმელი წარმოშობის აკადემიკოსი შეემატა. 1993 წლის 18 ივნისს ახლად არჩეულ აკადემიკოსთა შორის არის გივი გედეონის ძე სვანიძე.

გივი სვანიძე დაიბადა 1921 წელს სოფელ ცხუკუშერში, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტების გედეონ დავითის ძე სვანიძის და ნინო რომანოზის ასული გულბანის ოჯახში. გედეონ სვანიძე დახვრიტეს ქ. თბილისში 1924 წლის 30 აგვისტოს, როგორც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სოციალ—ფედერალისტური პარტიის სტუდენტური ახალგაზრდობის ერთ—ერთი ლიდერი. მას დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებდნენ, როგორც გამორჩეული მონაცემების მქონე ახალგაზრდას, მაგრამ არ დასცალდა.

ნინო გულბანმა (სოფელ ლაილაშიდან) ქვრივად გაატარა მთელი ცხოვრება, შესწირა იგი ობლად დარჩენილი ვაჟის—გივის აღზრდა—განათლებას. გარდაცვალებამდე (1980წ.) თბილისში ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა ერთ—ერთ სამინისტროში ეკონომისტ-სტატისტიკოსად. იგი არ ივიწყებდა თავის მშობლიურ კუთხეს—ლეჩხუმს.

გივი სვანიძემ დაამთავრა ქ. თბილისის 25—ე საშუალო სკოლა, შემდეგ სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტზე, რომლის დამთავრების შემდეგ სწავლობდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ასპირანტურაში, 1950 წელს დაიცვა ქ. მოსკოვში საკანდიდატო დისერტაცია, ხოლო 1963 წელს—სადოქტორო ქ. თბილისში. იგი მუშაობდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ენერგეტიკის ინსტიტუტში უფროს მეცნიერ—მუშაკად, განყოფილების გამგედ, ხოლო 1971 წელს უნივერსიტეტის მაშინდელი რექტორის აკადემიკოს ილია ვეკუას მიწვევით სათავეში ჩაუდგა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰიდროლოგიის კათედრას, სადაც დღემდე მოღვაწეობს. იმავე დროს 1971 წლიდან დღემდე იგი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ჰიდრომეტეოროლოგიის ინსტიტუტის დირექტორია.

გ. სვანიძე არჩეულ იქნა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ—კორესპონდენტად 1979 წელს, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ—კორესპონდენტად 1981 წელს და საქართველოს საინჟინრო აკადემიის აკადემიკოსად 1992 წელს. იგი წევრია ბევრი საერთაშორისო ორგანიზაციისა. არის საქართველოს გეოფიზიკური კავშირის ერთ—ერთი დამაარსებელი.

გ. სვანიძე აღიარებული სპეციალისტია ჰიდროლოგიისა და მისი მომიჯნავე მეცნიერებების დარგში.

გ. სვანიძე თანამედროვე სტოქასტური (ალბათური) ჰიდროლოგიისა და მდინარეული ჩამონადენის რეგულირების თეორიის ერთ—ერთი ფუძემდებელია. მან ყოველმხრივ გამოიკვლია ჰიდროლოგიაში სტატისტიკური გამოცდის (მონტე—კარლოს) მეთოდით გამოყენების შესაძლებლობანი, დაამუშავა კომპლექსური დანიშნულების წყალსაცავების გაანგარიშების ახალი მეთოდები, მოდელირების ალბათური მეთოდები პირველმა განაზოგადა ჰიდრო[illegible]ბის სისტემის (კასკადის) შემთხვევაზე, [illegible] მდინარეული ჩამონადენის მრავალწლიური და სეზონური რყევების პროცესები, საქართველოს შავი ზღვის აუზის მდინარეთა მყარი ნატანის გამოზიდვის რეჟიმი. ბუნებრივი გზებისა და ხელოვნური წყალსაცავების მოლამვის რეჟიმი, დაამუშავა მდინარის წყალშემკრები აუზიდან მყარი ნატანის ჩამონადენის განსაზღვრის ორიგინალური მეთოდი ენერგეტიკული კრიტერიუმის გაანგარიშების გამოყენებით.

გ. სვანიძე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებათა განყოფილების ბიუროს წევრია. არის აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ენერგეტიკული კომისიის წევრი. იგი უნივერსიტეტში სადოქტორო დისერტაციების დაცვის სამეცნიერო—საატესტაციო საბჭოს თავმჯდომარეა ჰიდროლოგიის, მეტეოროლოგიის და აგრომეტეოროლოგიის დარგში.

ბატონ გივის ვუსურვოთ ახალი წარმატებები.

ვლ. ხეცურიანი,

ცაგერის რაიონის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დირექტორი.

ლეჩხუმმა ყველაფერი მოგვცა

(დასასრული).

რაიონის ცენტრში სასტუმრო „ლეჩხუმში" შესახლებულთათვის გაიხსნა კეთილმოწყობილი სასადილო, რომელიც ყოველდღე 300—მდე ლტოლვილს ემსახურება. სასადილოს გამგე მურმან სერგოს ძე სალინაძე—ყველა სიკეთით დაჯილდოებული, დაუზარელი ვაჟკაცი, უფროსი მზარეულ კითალიკო გალაქტიონის ასული სალინაძე, მეორე მზარეულ აფხაზური ქულბაქის, მთელს აფხაზეთში ცნობილი ადამიანის, საქოლმეურნეო წყობილების ერთ—ერთი ორგანიზატორის კოლია ბენდელიანის ქალიშვილი, კარგი ქმარშვილის პატრონი, ახლა კი ლტოლვილი ჩიტო ბენდელიანი.

მადლობის მეტი რა გვეთქმის სასადილოში დამზადებული გემრიელი, არომატული ცხელი კერძებისათვის.

ახლახან გაზეთ „ლეჩხუმში" დაიბეჭდა წერილი „დაუტირალი შვილი", სადაც ხსენებული იყო „პაატას", მართლა პაატას" (ბენდელიანის), დედისერთა ვაჟკაცის გმირის სიკვდილით დაღუპვის შესახებ.

სასტუმრო „ლეჩხუმში" მისმა გაუბედურებულმა მშობლებმა გელა და ნანული ბენდელიანებმა შვილს „ორმოცი" გადაუხადეს. აი რას ამბობენ უბედურები; „ვინ იფიქრებდა, რომ ერთადერთ იმედს, ასე თნაირად დაღუპულს, დაუტირლად მიტოვებულს ყველასაგან, მის მეგობრებთან ერთად „ორმოცს" გადავუხდიდით ცაგერში და ისიც სასტუმროში. ჩვენ რას შევიძლებდით გაოგნებული მშობლები, მაგრამ შეგვეძლების დამხვდურებმა, ნათესავებმა, დიდად შეგვიწყო ხელი აქვე, ახლად გახსნილმა ჩვენმა სასადილომ და მისმა კეთილმა კოლექტივმა. მათ მოგვცეს ყველაფერი, რაც თვითონ ჩვენ ვერ გავახერხეთ. მადლობა მათ და მათი სახით რაიონის ყველა წარმოება—დაწესებულების კოლექტივებს.

მადლობა ჩვენო მშობელო ლეჩხუმო, ლეჩხუმელებო.

თქვენა ხართ ჩვენი იმედის და ძალ—ღონის მომცემნი.

ლტოლვილთა სახელით

ჰიმენ ლეთოდიანი.

გილოცავთ

ტარიელ აქვსენტის ძე გუგავას

გილოცავთ 60 წლის შესრულებას. გისურვებთ ყოველივე კარგს პირად და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

ცაგერის ღვინის ქარხნის კოლექტივი.

დათო დავითულიანს

გილოცავ დაბადების დღეს. სიკეთე და სიყვარული დაგბედებოდეს.

ვალერი კოპალიანი.

კახა გიორგის ძე ცხვედიანს

გილოცავთ დაბადების დღეს. სიმრავლე, სიხარული, ჯანმრთელობა ყოფილიყოს მუდამ შენს ოჯახში.

ფიქრია, სოფიკო, ეკა, პაატა, კახა.

თემურ გურამის ძე დავითულიანს

გილოცავთ დაბადების დღეს. იხარე და იმრავლე.

გელა, ირმა, თამრიკო სვანიძეები.

ჯულიეტა, მურმან გრეგვაძეებს

გილოცავთ ქალიშვილის შეძენას. გაიხარეთ და გამრავლდით.

ლასურიაშის საშუალო სკოლის კოლექტივი.

ანზორ, ასმათ ჭაგუკიანებს

გილოცავთ შვილიშვილის შეძენას.

ლასურიაშის საშუალო სკოლის კოლექტივი.

ოლია, დავით ყურაშვილებს

გილოცავთ მელანოს ბედნიერებას.

ნინო, ქეთინო, ბადრი გურგუჩიანები.

მელანო ყურაშვილს, დათო ცვარიანს

გილოცავთ ბედნიერებას. სულ სიკეთე და სიხარული დაგბედებოდეთ.

ნინო, ქეთინო, ბადრი გურგუჩიანები.

ხსოვნა

ბახვა ჭილვაძე

ყოველ წამს გვახსოვხარ და გვენატრები, ბახვა, ახლაც შენი დაბადების დღე ახლოვდება და მოგილოცავდით, მაგრამ, ვაგლახ, რომ ცოცხალთა შორის აღარა ხარ და 8 ნოემბერს 39 წლისა ვეღარ გახდები. არადა, რაა 39—განა დაიტევს ის შენს ოცნებებს და სიცოცხლის უზომო წყურვილს. ვერც დაიტია—დაგრჩა ბევრი აუხდენელი ნატვრა—სურვილი, დაქვრივებული ახალგაზრდა მეუღლე, დაუფრთიანებელი ანიკო და თათია, სიცოცხლე გამწარებული მშობლები და გულმოწყლული მეგობრები, ახლობლები. ბევრიც ვეცადოთ, უშენობას ვერაფერი ავსებს, მაგრამ როცა ასე გიგონებთ, თითქოს ჩვენთან ხარ, ცოცხალთა შორის.

ოდესმე ისევ ვნახავთ ერთმანეთს. იქ, სულთა საუკუნო სამყოფელში ისევ შეიკრება ჩვენი ძმობის ხიდი, მანამ კი მთელი ცხოვრება გვაქვს გასავლელი და საკეთებელი—შენიც და შენთვისაც.

მშვიდად იძინე, ძმაო!

მერაბი, რამაზი, ავთო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხსოვნა

ჯონი ბაკერაძე

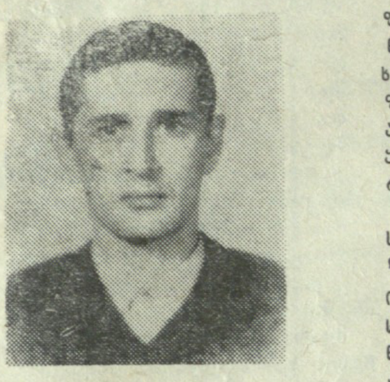

ვიცოდით ამქვეყნად სიხარული, ვიცოდით სევდა-მწუხარება, მოლოდინი და იმედი ვიცოდით, მაგრამ სამუდამოდ განშორება?!

29 წლის იყავი, 29 მოუსვენარი წელიწადი იცოცხლე ამ ცისქვეშეთში. გიყვარდა სიცოცხლე, კეთილი იყავ და ღმერთმა სიკეთე მოგცეს მარადიულ სასუფეველში. გვენატრები, გვენატრები და გელოდებით. შენი ხმა გვესმის, შენი ხატება დადის შენს სახლში. ვინ იცის, რამდენი ოცნება და სურვილი დაგრჩა აუსრულებელი, საფლავში რომ ჩაიტანე თან. გვენანები... თუმცა სიტყვები უძლურია. გვინდა მოფერება, მაგრამ რა ვიღონოთ ბედისწერასთან, შენ წახვედი, შავი ფარდა გადააფარე შენს საყვარელ ოჯახს. აზრი დაეკარგა უშენოდ ყველაფერს. სიკვდილსაც კარგი უყვარსო.

გვწამს სულის უკვდავება, სულის გარდასახვაც გვწამს და ვინ იცის, ვინ იცის იქნებ სადახარ, ვის სხეულში სუნთქავ და ცოცხლობ იქნებ, ჩვენთან, აქვე სულ ახლოს. მოფერებას და ალერსს გვთხოვ, სითბოს და სიყვარულს ელოდები, იქნებ ჩვენთან ერთად ზიხარ შენი საფლავის ქვაზე.

ნუ დაივიწყებ შენს გამწარებულ დედას, მუდამ შენს მომლოდინეს. კეთილ მამას, შენს დარდში ადრე დაბერებულს, შენს მოსიყვარულე და-ძმას. ზელოდებით, სიზმრად მაინც გაგვამხნევე სანატრელო.

ღმერთი ფარავდეს შენს წმინდა სულს.

მშვიდობით, გვიყვარხარ და გვენატრები.

ოჯახი.

კაპიტო, რაინდი მინდაძეები

ულმობელმა სიკვდილმა [illegible] გამოგვაცალა ამაგდარი, ღვაწლმოსილი პიროვნება, მასწავლებელი და [illegible], შესანიშნავი ადამიანი კაპიტო მეთოდეს ძე მინდაძე, და რაც განსაკუთრებით სამწუხაროა, მისი ვაჟი, ნიჭიერი მეცნიერი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ცნობილი საჭადრაკო კომპოზიტორი რაინდ კაპიტოს ძე მინდაძე.

კეთილი, საოცრად გულისხმიერი და ტაქტიანი, ერუდირებული და პროფესიაზე, ახალგაზრდობაზე შეყვარებული — ასეთი გახლდათ კაპიტო მასწავლებელი, ვისაც ჰქონდა ბედნიერება, ამ ლამაზი სულისა და შესანიშნავი გარეგნობის პედაგოგს, გადაეშალა მისთვის ცხოვრების წიგნი.

წავიდა კაპიტო მასწავლებელი თავისი საყვარელი ოჯახიდან, სკოლიდან და წავიდა ისე, რომ არ გაუგია უზომოდ მონატრებული, ოდესაში მოღვაწე სახელოვანი შვილის რაინდის სიკვდილი. ალბათ, ესეც ბედისწერაა...

ეამაყებოდა ჩვენს სოფელს, ორბელის საშუალო სკოლას თავისი აღზრდილი რაინდ მინდაძე.

მშობლიური სოფლის სკოლის ოქროს მედალზე დამთავრების შემდეგ იგი მოსკოვის ტექნოლოგიურ ინსტიტუტში ჩაერიცხა და მუშაობდა კიდეც ერთხანს ომსკში სპეციალობის მიხედვით. 1970 წელს იალტაში შედის ასპირანტურაში და 1977 წელს იცავს დისერტაციას ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხის მოსაპოვებლად. 1979 წლიდან იგი უფროსი მეცნიერ თანამშრომელია და უძღვება მევენახეობის განყოფილებას ვ. ვ. ტაიროვის სახელობის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში.

რ. მინდაძეს 60-მდე სამეცნიერო შრომა აქვს გამოქვეყნებული, მის სახელზეა 7 საავტორო მოწმობა.

რაინდის მეორე დიდი გატაცება სკოლის წლებიდან ჭადრაკი იყო. ორბელში, მამისეული სახლის ეზოში მწვანეში ჩაფლულ ქვის მაგიდას დღესაც ამჩნევია მისი ხელით დახაზული საჭადრაკო დაფა. რაინდის 72 საჭადრაკო ამოცანის, სამი ეტიუდისა და 15 მინიატურისათვის მინიჭებული აქვს 5 პირველი ხარისხის ჯილდო, 22 საპატიო შეფასება. მის მიერ გადაწყვეტილ საჭადრაკო ამოცანებს არაერთხელ გაუმარჯვია საზღვარგარეთ კონკურსებში.

ელოდა თავის საამაყო შვილს მშობლიური სოფელი, მაგრამ არა ასე, უკანასკნელ სამკვიდროსკენ მიმავალს, სადაც ძვირფას მამასთან ერთად მივაცილებთ ახლა...

მსუბუქი იყოს მათთვის მშობელი მიწა!

ამხანაგების ჯგუფი.

შვილები სვენდერი, ვიქტორი, ნანული, ანიკო, კატუშა, ზაირა, რძლები, სიძეები, შვილიშვილები, შვილთაშვილები, უახლოესი ნათესავები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ადლას სპირიდონის ასული ჯინჭარაძე—ონიანი.

გამოსვენება 6 ნოემბერს, შაბათს, სოფ. ქვედა ცაგერიდან 2 საათზე. დაკრძალვა 7 ნოემბერს, კვირას, ლენტეხის რაიონის სოფ. ჯახუნდერში.

მეზობლები გიგა, მალხაზ, მირიან, ოთარ თუთისანები, დადაში ხაბულიანი, კირილე მეშველიანი, ჯემალ, ოთარ დავითულიანები, შამილ ლიპარტელიანი ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ალიოშა ბაგრატის ძე თუთისანი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

წიფერჩის საგავშვო ბაგა-ბაღის თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ქეთინო და ბადრი თუთისანებს მამამთილისა და მამის

ალიოშა თუთისანის

გარდაცვალების გამო.

ლია ჩიქოვანი, ხათუნა, ზოია კოპალიანები თანაუგრძნობენ ციცინო ხეცურიანის ოჯახს, ფატი ხეცურიანს, მაყვალა ფუტკარაძეს

ბრიშა კოპალიანის

გარდაცვალების გამო.

ომარ ჭაბუკიანი, ციცო სადილიანი, მთვარისა კოპალიანი, ნელი ქურასკედიანი, მანანა გოგიძე თანაუგრძნობენ ლეილა მახარობლიძეს მეუღლის

მურადი კენჭაძის

გარდაცვალების გამო.

ტვიშის საკრებულოს, კულტურის დაწესებულებების მუშაკები თანაუგრძნობენ ლეილა მახარობლიძეს მეუღლის

მურადი ვარლამის ძე კენჭაძის

გარდაცვალების გამო.

ბარდნალის საშუალო სკოლის 1978 წლის კურსდამთავრებულები და კლასის ხელმძღვანელი ნოდარ კოპალიანი თანაუგრძნობენ ციცო თუთისანს მამის

ალიოშას

გარდაცვალების გამო.

ბორის კოპალიანი, ბრიშა ახვლედიანი ოჯახებით იუწყებიან

ალიოშა ბაგრატის ძე თუთისანის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

რამაზ მეგრელი, სოზარ, ომარ გურჯალიანები, დემურ აბაშიძე თანაუგრძნობენ გულნაზი, ჯუსტან გურჯალიანებს დედისა და სიდედრის

ნუცა ასათიანის

გარდაცვალების გამო.

მეუღლე თინა, ძმა ნიკო, და გოგუცა, შვილები ბორისი, ავთანდილი, ბადრი, ციცინო, შვილიშვილები ალეკო, თინათინი, კახა, თორნიკე, ქეთინო, ჯაბა, რძლები დოდო, სულიკო, ნარგიზა, ქეთინო, სიძეები ბრიშა სილაგაძე, გია დავითულიანი, ცოლისძმა ვახტანგ ნემსწვერიძე, ცოლისდა ოლია, ქვისლი მიშა სილაგაძე, ძმისშვილები, დისშვილები, ცოლისძმისშვილები, ცოლისდისშვილები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ალიოშა ბაგრატის ძე თუთისანი.

დაკრძალვა 4 ნოემბერს, ხუთშაბათს, სოფ. წიფერჩში.

ცაგერის ღვინის ქარხნის თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ციცინო, გია დავითულიანებს მამისა და სიმამრის

ალიოშა თუთისანის

გარდაცვალების გამო.

ბარდნალის საშუალო სკოლის 1976 წლის კურსდამთავრებულები თანაუგრძნობენ ბადრი თუთისანს მამის

ალიოშა თუთისანის

გარდაცვალების გამო.

[illegible]უდუ ომანაძე, კობა გენი[illegible] ოჯახებით თანაუგრძნობენ ჭირისუფალს

ზაურ ლიპარტელიანის

გარდაცვალების გამო.

როლანდ ავალიანი ოჯახით თანაუგრძნობს მზია, ზაქრო სალინაძეებს ბებიის

ადლას ონიანის

გარდაცვალების გამო.

[illegible]უშარ ხვადაგიანი, გურამ ბახუტაშვილი, მანანა გრორგილიძე, ზინა ლაჭყეპიანი თანაუგრძნობენ ჭირისუფალს

ალიოშა თუთისანის

გარდაცვალების გამო.

ოლეგ ნ. ნემსწვერიძე ოჯახს ღრმა მწუხარებით იუწყება

მურად კენჭაძის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

თანაკლასელები თანაუგრძნობენ ნუგზარ ასათიანს დედის

ზაირას

გარდაცვალების გამო.

მეუღლე ირინა, მშობლები დავით, ნაზი ლიპარტელიანები, და ზოია, დისშვილი ანნა, ბიძები ალექტიონ, რამინ ლიპარტელიანები, მამიდა ასმათი, დეიდები ქეთო, თინა, სიძე გია ჯაგიძე, ბიცოლები ნონა, ბაბი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ზურაბ დავითის ძე ლიპარტელიანი

დაკრძალვა 7 ნოემბერს, კვირას, ქ. ცაგერში.

მამუკა სილაგაძე ოჯახით თანაუგრძნობს ჭირისუფალს

ზურაბ ლიპარტელიანის

გარდაცვალების გამო.

დედა მელიკო, მამა მიხეილი, ძმა გოგი, და რუსუდანი, ბებია პოლინე, მამიდა ნათელა, ბიძები [illegible], ბიცოლები ამალია, მერი, [illegible], რძალი ესმა ჩხაიძე, დისშვილები, ძმისშვილი, მამიდაშვილები, ბიძაშვილები, დეიდაშვილები, უახლოესი ნათესავები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

თედო მიხეილის ძე მესხაძე

დაკრძალვა 6 ნოემბერს, შაბათს, 3 საათზე, სოფ. ლაილაშში.

დედა თამარი, მეუღლე ანზორი, შვილი ნუგზარი, ძმები ვალოდია, ბორისი, ზაური, თემური, გია და ლია, რძლები ეთერ მანდარია, მზია ქუთელია, დალი კვარაცხელია, დოდო მეშველიანი, ბიცოლები ცუცია, ნორა, მულები გუგული, ციალა, მაზლისშვილი მელიკო, ბიძაშვილები ზაურ, როზა, ქეთინო, ბიძა რაფიელი, სიძეები მერაბ კოპალიანი, მურმან თოთაძე, დეიდაშვილები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ზაირა გაბრიელის ასული ბენდელიანი ასათიანი

დაკრძალვა 6 ნოემბერს, შაბათს, ქ. ცაგერში.

ცაგერის ხანძარსაწინააღმდეგო პოლიციის თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ბორის თუთისანს და გია დავითულიანს მამისა და სიმამრის

ალიოშა თუთისანის

გარდაცვალების გამო.

თემურ ახვლედიანი, სოზარ ლარცულიანი თანაუგრძნობენ ჭირისუფალს

ზურაბ ლიპარტელიანის

გარდაცვალების გამო.

ორბელის საშუალო სკოლის მესამე კლასის მოსწავლეები, მშობლები თანაუგრძნობენ როლინა მინდაძეს მამისა და ძმის

კაპიტო და რაინდ მინდაძეების

გარდაცვალების გამო.

ორბელის საშუალო სკოლის თანამშრომლები იუწყებიან

კაპიტო და რაინდ მინდაძეების

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულთა ოჯახს.

ბადრი გურგუჩიანი, მიშა ახვლედიანი, ანზორ ქარსელაძე, ნათელა სოფრომაძე, თენგიზ ბახსოლიანი ოჯახებით იუწყებიან

მურად კენჭაძის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

მიშა, ბექო, მამუკა გურგუჩიანები, ლერი ტვილდიანი, გელა გუგავა, ზაურ ნემსწვერიძე ოჯახებით იუწყებიან

თედო მიტუშას ძე მესხაძის

გარდაცვალებას.

ვლადიმერ გვიშიანი ოჯახით თანაუგრძნობს გულნაზი და ჯუსტან გურჯალიანებს დედისა და სიდედრის

გარდაცვალების გამო.

დამფუძნებელი — რედაქციის კოლექტივი

რედაქტორის მოადგილე მ. ძნელაძე.

გაზეთი მუშაობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. ავტორთა აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს რედაქციისას. ავტორები თავად აგებენ პასუხს მასალაში მოყვანილი ფაქტების სიზუსტეზე.

რედაქციის მისამართი: 384100 ქ. ცაგერი, რუსთაველის ქ. №66, ტელეფონი 22-81.

შეკვეთა № 86 ტირაჟი 1856

ცაგერის რაიონული სტამბა